

Hans-Åke Lindvall
VD Trelleborgs Rådhus AB
hansake.lindvall@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Bolagisering av elnätsverksamheten

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslöt 2017-12-18, §232, att ”utreda förutsättningarna att överföra elnätsverksamheten i bolagsform”. Efter upphandling fick Ramböll Management Consulting AB under våren 2018 i uppdrag att genomföra utredningen. Ramböll har nu presenterat sin slutrapport.

I rapportens sammanfattning konstateras bland annat att:

”Trelleborgs kommuns elnätsverksamhet har cirka 17 000 abonnenter och förser därmed en betydande andel av kommunens hushåll med el. Trelleborgs elnätsavgifter är de lägsta i Skåne och tillhör även de lägsta i landet. Nästan alla Sveriges kommuner har i dagsläget bolagiserat eller sålt sina elnät men Trelleborgs ligger fortfarande i kommunal förvaltning.

De juridiska förutsättningarna för en bolagisering är goda. Inga väsentliga hinder har identifierats, men dock möjligheten att låta verksamheten göra vinst vilket kan finansiera annan kommunal verksamhet.

De organisatoriska och affärsmässiga förutsättningarna för en bolagisering är generellt goda, exempelvis:

- Verksamhetsstyrningen ges förutsättningar att bli mer affärsstrategisk samt elnätsspecialiserad i styrande organ - vilket passar bra för denna verksamhet, särskilt med tanke på förändringstrenderna i omvärlden.
- Lönesättningen kan bli mer marknadsmässig, vilket är viktigt givet bristen på arbetskraft.

Dessutom finns synergier med övriga bolag i Trelleborgs Rådhus AB, som mer effektivt kan realiseras om elnätsverksamheten ingår i denna koncern.

Vid en bolagisering behöver en kommunintern transaktion göras, där kommunen överlåter verksamheten till ett kommunalt bolag för en fastställd summa pengar. En indikativ värdering av elnätsverksamheten pekar på ett värde omkring 300–700 mnkr, i jämförelse med de bokförda tillgångarna om 254 mnkr¹.

¹ Bokfört värde i oktober 2018

Med liknande avkastningsmål som för andra kommunala bolag i Trelleborg indikeras en årlig vinst omkring 2–8 mnkr, som kan uppnås genom avgiftsjusteringar. Om tarifferna i stället höjs mot en mer genomsnittlig nivå på marknaden går det att nå årliga vinstnivåer upp till 25 mnkr eller mer.

Avgiftshöjningar skulle jämna ut prisskillnaden mellan de kommuninvånare som bor inom nätområdet och de som bor utanför. Samtidigt skulle det kommunala bolagets vinst komma hela kommunens skattekollektiv tillgodo.

Trelleborgs elnät framstår redan idag som välskött genom att låga kostnadsnivåer kombineras med en driftsäkerhet som är bland de bästa i landet. Inget i utredningen tyder på att detta skulle försämrats vid en bolagisering. Däremot finns ett antal fördelar, där den mest påtagliga är möjligheten att låta verksamheten generera vinst. Det föreslås därför att verksamheten bolagiseras och ingår som dotterbolag till Trelleborgs Rådhus AB.”

Beredning

Utredningen har således visat på betydande fördelar med en bolagisering av elnätsverksamheten. Den bedömning som återstår är att sätta ett värde på elnätet. De båda värderingsmetoder som finns i utredningen visar intervall 300 – 700 mnkr enligt den ena metoden och 400 – 650 mnkr enligt den andra. Då avsikten är att sälja nätet till ett av Trelleborgs kommun helägt bolag så erfordras inte någon mera preciserad värdering utan att ge nätet ett rimligt värde inom intervallen. 500 mnkr ligger i mitten av intervallen och är ett rimligt värde som varken kan betraktas som över- eller undervärde.

I kommunens egna kapital ingår en del som är hänförligt till elnätsverksamheten. Denna är cirka 40 mnkr, vilket bör tillföras det nya bolaget i form av aktiekapital.

När bolaget är bildat bör aktierna säljas till Trelleborgs Rådhus AB för värdet 40 mnkr. Därmed kommer elnätsbolaget att ingå i Rådhuskoncernen.

Effekten i kommunens redovisning blir en realisationsvinst om 246 mnkr (500-254 mnkr) och en avlastning av kommunens låneskuld med 500 mnkr eftersom det nya bolaget måste låna denna summa för att betala för nätet. Den årliga sänkningen av räntekostnader för kommunen blir cirka 7 mnkr minus en befintlig internränta från elnätsverksamheten på 4,4 mnkr.

För Elnät AB blir den årliga räntekostnadsökningen cirka 3 mnkr eftersom nätverksamheten redan belastas med ränta för anläggningens bokförda värde, 254 mnkr. Elnät AB kommer troligen också att belastas med ökade kostnader för avskrivningar, men denna beror på hur redovisningsregler tolkas och kan därför i dagsläget inte bestämmas till belopp. Kostnadsökningen i Elnät AB kan täckas med taxehöjningar.

Rådhus AB behöver låna 40 mnkr för att betala kommunen för aktierna i Elnät AB. Räntekostnaden om cirka 600 tkr bör täckas genom överföring av koncernbidrag från Rådhus AB's dotterföretag.

Elnätsverksamheten har ett pågående och omfattande investeringsprogram. För 2019 bör det nya företaget ges en borgensram på 100 mnkr för sina investeringar. Innehållet preciseras i separat skrivelse.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att föreslå kommunstyrelsen besluta

att bilda Trelleborgs Elnät AB och att till bolaget tillskjuta ett aktiekapital om 40 mnkr

att besluta om bolagsordning och ägardirektiv enligt förslag

att till Trelleborgs Elnät AB försälja kommunens elnät och elnätsverksamhet för en köpeskilling om 500 mnkr

att försälja aktierna i Trelleborgs Elnät AB till Trelleborgs Rådhus AB för en köpeskilling om 40 mnkr

att medge kommunal borgen för Trelleborgs Elnät AB med 600 mnkr och för Trelleborgs Rådhus AB med 40 mnkr

att välja styrelse i Trelleborgs Elnät AB med fem ledamöter och fem suppleanter

att välja en lekmannarevisor och en suppleant

att uppdra åt kommunstyrelsen att genomföra bolagisering och överföring och att fatta eventuella följdbeslut.